

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2013

NaturochMiljö

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2013

Natur och Miljö är en svensk-språkig miljöorganisation, aktiv både inom miljöpolitiken och som producent av miljöfostranstjänster av hög kvalitet. Vi har lokalföreningar i hela Svenskfinland. De drivs av volontärer, medan verksamheten på förbunds nivå huvudsakligen genomförs av anställd personal. En betydande del av verksamheten består av projekt med extern finansiering.

Verksamhetsåret 2013 var förbundets fyrtiotredje. Året var framgångsrikt. Vi genomförde många ambitiösa projekt med goda resultat samtidigt som vi lade en stadig grund för den framtida verksamheten genom att förnya arbetsprocesser och strukturer inom organisationen. Både ekonomiskt och verksamhetsmässigt var Natur och Miljö i god form när året avslutades.

Jordbruk i fokus

Det övergripande temat för den miljöpolitiska verksamheten var hur jordbruket, skogsbruket

och fisket i Svenskfinland skulle kunna miljöanpassas. De två tematiska rapporterna om jordbruk respektive skogsbruk som utkom i slutet av år 2012 utnyttjades effektivt som lobbymaterial.

Natur och Miljö satsade särskilt på att påverka reformen av jordbrukets miljöstöd. Vår nya miljövårdschef Anne Antman kastades genast in i hetluften där hon enträget försökte övertyga alla andra intressenter om vikten av att skapa ett miljöersättningssystem som bevarar den biologiska mångfalden och förhindrar övergödning av vattendragen. Inför statsrådets beslut om hur budgetmedlen skall fördelas mellan olika jordbruksstödformer kontakade vi politiker och debatterade ärendet i medierna.

Natur och Miljö drog ett stort lass för att samordna miljöorganisationernas ställningstaganden gällande stödreformen. Vår miljövårdschef utsågs till

representant för miljöorganisationerna i den arbetsgrupp som under år 2014 skall slutföra beredningen av det nationella miljöersättningsprogrammet.

På våren startade vi ett projekt i syfte att producera en handbok för inventering av naturvärden i jordbrukslandskapet. Projektet genomförs i samarbete med Teho+ och handboken beräknas utkomma till sommaren 2014. Inom skogsbruket prioriterade Natur och Miljö förnyelsen av skogslagen och Råden i god skogsvård. Vi fortsatte att engagera oss i FSC-skogscertifieringen i Finland genom att bidra med finansiering för miljöorganisationernas gemensamma FSC-sakkunniga.

Publikationen Nyttan och nöjen av skogen lanserades under våren genom en kampanjturné. Vi träffade representanter för sju församlingar, fem kommuner och sex lokalföreningar i olika delar av Svenskfinland och diskuterade hur de kan beakta naturvärden i sitt skogsbruk.

Heikki Willamos utställning Skogsåret förevisades på Galleri Elverket i Ekenäs i slutet av året. I anslutning till utställningen ordnade vi olika publikevenemang,

som bidrog till publiksuccén. Utställningen avslutade vårt fleråriga projekt om miljöbildning i samarbete med Maaseudun sivistysliitto.

Östersjöarbete

Natur och Miljö höjde sin profil i debatten om hållbart fiske. Vi kommenterade reformen av EU:s fiskepolitik och den årliga armbrytningen om fördelningen av EU:s fiskekvoter i Östersjön. På hösten utformade vi ett projekt för restaurering av livsmiljöer för fiskens naturliga förökning som kommer att genomföras år 2014.

Under året fortsatte Natur och Miljö det långsiktiga arbetet i andra miljöpolitiska frågor. På sommaren medverkade Natur och Miljö i den internationella Östersjökampanjen Race for the Baltic. Syftet var att skapa en stark politisk opinion inför HELCOM:s toppmöte i Köpenhamn då handlingsprogrammet Baltic Sea Action Plan från år 2007 uppdaterades. Natur och Miljö skötte de praktiska arrangemangen för Race for the Baltic-evenemanget på Hangöregattan där drygt 2000 personer undertecknade den internationella petitionen.

Politisk påverkan

Bland andra frågor som Natur och Miljö tog upp i sina miljöpolitiska ställningstaganden år 2013 fanns placeringen av vindkraftsparker i Österbotten, jakten på stora rovdjur och reformen av naturvårdslagen. På Miljöakademien 2013 kunde forskare, politiker och opinionsbildare utbyta åsikter om hur torvtäkt och skogsbruk inverkar på myrmarksnaturen och vattendragen.

Naturskola och lägerskola

Utvecklingen av naturskolverksamheten stod i fokus för miljöfostransektorn. I april invigde den åländska utbildningsministern Johan Ehn vår nya naturskola. Ålands naturskola fick ett entusiastiskt mottagande och Linda Valve fastanställdes som naturskollärare. Naturskolan fick en elbil av märket Elcat som försågs med nya batterier och topmodern laddningsteknik.

På Naturskolan Uttern slutfördes ett två-årigt utvecklingsprojekt som resulterade i ett helt nytt lägerskolkoncept. Programmen testades under tre pilotlägerskolor som fick beröm av deltagarna. Under hösten började projektledaren Emilia Nordling aktivt marknadsföra

den nya produkten. Vi inverterade också en stor mängd potentiella uteklassrum i västra Nyland inklusive närmiljön intill 58 svenskspråkiga daghem och lågstadier i regionen.

Naturskolan Utterns verksamhet började allt mer tillämpa det mobila naturskolkoncept som Kvarkens naturskola och Ålands naturskola följer. Hälften av naturskoldagarna hölls i skolornas och daghemmens närmiljöer. Naturskolan Uttern höll sammanlagt naturskoldagar för 79 grupper med sammanlagt 1 252 barn och 157 vuxna från daghem och skolor från västra Nyland och huvudstadsregionen. Pia Bäckman fastanställdes som naturskollärare och Emilia Nordlings anställning förlängdes till slutet av år 2014.

Vid Kvarkens naturskola återvände Renja Hakala till sin tjänst som naturskollärare efter sommarens. Intresset för Kvarkens naturskola var så stort att vi inte kunde ta emot alla grupper som tog kontakt. Sammanlagt ordnade Kvarkens naturskola naturskoldagar för 95 olika grupper med sammanlagt 979 barn och 201 vuxna.

Miljöprogrammet Grön flagg firade sitt 15-års jubileum i

Finland. Natur och Miljö skötte verksamheten på svenska och antalet deltagare fortsatte att öka. Vid slutet av året hade programmet 39 svenskspråkiga deltagare: 30 grundskolor och gymnasier, åtta daghem och ett vuxeninstitut. Tre av fyra hade rätt att hissa Grön Flagga som erkänsla för framgångsrikt genomförda miljöprojekt. I augusti tog Theresa Knopp över som koordinator för Grön flagga och hon representerade Finland på det internationella Eco-Schools-nätverkets årsmöte i Makedonien.

Undervisning

Natur och Miljö producerade även detta år svenskspråkigt undervisningsmaterial. För kampanjen Följ med våren gjordes en marknadsföringsaffisch, tryckt i 3 000 exemplar, som skickades till alla svenskspråkiga skolor. I samarbete med YLE:s undervisningswebbsajt Vetamix utvecklade vi den elektroniska rapporteringen och sammanställde information på svenska om alla vårarterna.

Temahäftet Mot nya globala mål handlade om FN:s millenniemål. Målgruppen för upplagan på 4 000 exemplar var elever i åk 8–9 och gymnasiet. Artiklarna

publicerades i Finlands Natur och bearbetades därefter till ett undervisningsmaterial med bakgrundsfakta och elevuppgifter.

Vi arrangerade tre sommarläger för barn i västra Nyland. Vårt nya koncept, djurläger var mycket populärt. Arbetet med att skriva ett manus för en TV-serie om naturen för barn fortsatte under året.

Miljövenemang för unga

Efter en paus på ett drygt år arrangerade Natur och Miljö igen den tvåspråkiga ungdomskonferensen Miljöaktionsdagarna – Ympäristötoimintapäivät i samarbete med Luonto-Liitto, i år på ungdomsgården Martinen i Virdois. Huvudtemat var internationellt samarbete och förutom finländska ungdomar deltog inbjudna gäster från Sverige, Danmark och Estland. På hösten inleddes förberedelserna för Miljöaktionsdagarna 2014.

I början av året infördes en ny organisationsmodell där Sonja Jaari fungerade som förman för alla miljöfostrare. Hon ansvarade för finansieringen och utvecklingen av verksamheten och deltog i ledningsgruppens arbete.

Reform av Finlands Natur

Ett av årets största projekt var förnyelsen av den anrika tidskriften Finlands Natur. Från att tidigare har utkommit sex gånger per år lanserades den nya Finlands Natur som ett årstidsmagasin omfattande fyra nummer.

Indelningen i avdelningar förnyades och deras placering planerades omsorgsfullt för att väcka och upprätthålla läsarens intresse. Nya artikelserier med koppling till förbundets verksamhet introducerades, medan den direkta informationen till medlemmar flyttades till Natur och Miljös webbsida.

Den grafiska formgivningen förnyades med hjälp av en utomstående konsult. Den journalistiska förnyelsen gick även in på artikelnivå. Genom nya riktlinjer för rubriksättning, ingresser och starkare fokusering på människorna bakom fenomenen gjordes tidskriften attraktivare för en yngre läsarkrets.

Förnyelsen som krävde en stor insats av chefredaktören Magnus Östman togs väl emot av läsarna. Under året diskuterade styrelsen om tidskriften skall vara en medlemsförmån också i framtiden.

Tidningens normala upplaga var 3 500 exemplar av vilket största delen gick till våra medlemmar. Satsningarna på telefonförsäljning av prenumerationer till nya målgrupper gav inte ett önskat resultat.

Annonsförsäljningen omorganiserades i början av året då avtalet med ett utomstående företag avslutades. Annonsutrymme såldes i stället av ekonomichef Fred Eklund och hans vikarie Dan Söderlund. Nettoresultatet av annonsförsäljningen förbättrades, men den totala försäljningen uppnådde inte de förväntade nivåerna. Annonsförsäljningsmarknaden var svår och utmaningarna ser ut att fortsätta år 2014.

Natur och Miljö ökade sin närvaro på Facebook och webbplatsen www.naturochmiljo.fi utnyttjades som ett centralt verktyg för kommunikation. Media rapporterade i samma utsträckning som tidigare om våra miljöpolitiska ställningstaganden och om verksamheten i övrigt.

Medlemskåren

Medlemsantalet sjönk med 137 personer till 3 244 personer. Tillbakagången skedde såväl bland de direkt anslutna medlemmarna (-80) som bland de lokalföreningsanslutna medlemmarna (-57). Nedgången i medlemstalet har nu fortsatt flera år i rad. En annan bekymmersam trend är att medelåldern inom medlemskåren stadigt blir högre. Positivt är att medlemmarna fortfarande är mycket lojala. Under de närmaste åren måste Natur och Miljö satsa kraftigt på att värva nya medlemmar.

På våren genomförde två studerande vid Hanken en medlemsundersökning som genomfördes med en surveymetod och riktades till ett representativt sampel av medlemskåren. Svarsprocenten var strålande, hela 70 % och medlemmarna gav värdefulla synpunkter som bland annat utnyttjades i diskussionerna om den nya treårsplanen 2015–2017.

Alla 20 lokalföreningar fortsatte sin verksamhet under året. Natur och Miljö betjänade sina medlemmar genom att sköta medlemsregistret och fakturering av medlemsavgifter och skapa mallar för webbsidor.

Organisationsutveckling

Medlemskåren samlades till stadgeenligt årsmöte på Åland i april. I samband med mötet ordnades en utfärd till Getabergen. Styrelsen höll sex styrelsemöten och kommunicerade däremellan per e-post. Arbetsutskottet sammanträdde fem gånger.

Under våren jobbade styrelsen aktivt med organisationsutvecklingsfrågor och en strategi för att stärka ekonomin på längre sikt. En ny instruktion utformades i syfte att förtydliga ansvar och processer inom organisationen. På hösten var fokus på beredning av den nya treårsplanen.

Fram till förbundsmötet på Åland den 12 april verkade följande personer i styrelsen:

- Camilla Strandberg-Panelius (förbundsordförande),
 - Jon Lindström (vice ordförande med Erika Lähde som personlig suppleant)
 - Jannika Reed (ingen suppleant)
 - Patrik Byholm (Ralf Wistbacka)
 - Frank Hoverfelt (Kristina Lindström),
 - Tessa Turtonen (Jan Åström),
 - Håkan Eklund (Carolina Silin).
- Turtonen var förhindrad att delta i styrelsens arbete under våren. Efter förbundsmötet verkade

följande personer i styrelsen:

- Camilla Strandberg-Panelius (förbundsordförande)
- Jon Lindström (vice ordförande med Erika Lähde som personlig suppleant)
- Jannika Reed (Petra Granholm)
- Anette Bäck (Ralf Wistbacka)
- Frank Hoverfelt (Kristina Lindström)
- Jan Åström (Sara Käll)
- Håkan Eklund (Carolina Silin).

Hoverfelt var förhindrad att delta i styrelsens arbete under hösten.

Personalen utförde sammanlagt 12 årsverken under ledning av verksamhetsledare Bernt Nordman. I ledningsgruppen som samlades en gång per vecka ingick, förutom verksamhetsledaren, ekonomichefen, miljö- och vårdschefen, informatören och den ledande miljöfostraren. På våren valdes informatör Henrika Mercadante till personalombud. Betydelsen av gemensamma planeringsdagar och andra personalmöte lyftes tydligt fram under året. Omsättningen bland personalen minskade, vilket underlättade utvecklingen av arbetsgemenskapen.

Som revisor fungerade Anders Lundin (CGR) och som verksamhetsgranskare Tom Gullberg.

Ekonomisk översikt

År 2013 gjorde Natur och Miljö ett överskott på 10 200 €. Överskottet var välkommet efter att förbundet fyra år i rad hade gjort förlust på totalt 51 800 €. Styrelsens målsättning för året var att göra ett nollresultat, men tack vare ett flertal mindre inbesparingar i slutet av året blev resultatet positivt.

Omsättningen år 2013 var 775 000 € vilket är 15 000 € mindre än året innan. Det skedde inga stora förändringar i intäkter och kostnader jämfört med föregående år.

På intäktssidan minskade verksamhetsintäkterna något. Intäkterna för tidskriften Finlands Natur sjönk med närmare 8 000 €. Besöks- och deltagarintäkterna för miljöfostrantjänster ökade dock med 2 500 €. De totala bidragsintäkterna var i stort sett på samma nivå som föregående år. Summan av de privata bidragen sjönk något, främst på grund av att färre externt finansierade publikationer producerades. Summan av de offentliga bidragen steg främst tack vare understöd för den nya naturskolan på Åland. Statsbidraget från miljöministeriet var 135 000 €, d.v.s. på samma

nivå som i fjol. Medlemsintäkterna sjönk med 4 000 € till 96 700 €, vilket är en oroväckande följd av sjunkande medlemstal.

På utgiftssidan steg personalkostnaderna med 5 000 € till 510 000 € medan de övriga kostnaderna minskade med över 40 000 € till drygt 250 000 €. I slutet av år 2013 var föreningens eget kapital 165 000 €, av vilket balanserade vinstmedel utgör 40 000 €. Ett större eget kapital skulle ge bättre ekonomisk trygghet inför oväntade förändringar i ekonomin. Allmänna donationer är förutsättning för att förbundets egna kapital skall kunna stärkas.

En annan utmaning som vi fortfarande står inför är att de fasta

utgifterna, där lönekostnaderna utgör lejonparten, överstiger de stabila allmänna intäkterna. Tack vare en aktiv projektverksamhet har det här strukturella underskottet ändå kunnat hanteras under de senaste åren.

På våren behandlade styrelsen en strategi för att öka intäkterna. Under de närmaste åren skall förbundet satsa på att öka intäkterna av medlemsavgifter, prenumerationer och olika typer av donationer av privata personer och organisationer. Därför ansökte Natur och Miljö om medlemskap i föreningen Ansvarsfullt Donerande rf. Under år 2014 kommer Natur och Miljö att lansera ett nytt koncept för privata donationer till specifika projekt

RESULTATRÄKNING

	1.1–31.12.2013	1.1–31.12.2012
Ordinarie verksamhet		
Intäkter	103 288,44	108 462,66
Kostnader		
Personalkostnader	-510 950,52	-505 613,71
Avskrivningar	0,00	-77,74
Övriga kostnader	-253 400,55	-297 656,62
Kostnader totalt	-764 351,07	-803 348,07
Överskott+ /underskott-	-661 062,63	-694 885,41
Tillförda medel		
Intäkter	541 363,20	552 279,06
Kostnader	-7 522,80	-7 721,60
Överskott+ /underskott-	-127 222,23	-150 327,95
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Intäkter	2 764,42	4 183,90
Kostnader	-69,76	-76,20
Överskott+ /Underskott-	-124 527,57	-146 220,25
Allmänna understöd	135 000,00	135 000,00
Räkenskapsperiodens resultat	10 472,43	-11 220,25
Bokslutsdispositioner		
Förändring av reserver	-241,49	-865,44
Räkenskapsperiodens överskott+ /underskott-	10 230,94	-12 085,69

BALANSRÄKNING

	31.12.2013	31.12.2012
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Placeringar	2 000,00	2 000,00
BESTÅENDE AKTIVA	2 000,00	2 000,00
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	32 902,85	32 661,36
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Färdiga produkter/Varor	1 523,25	1 133,78
Kortfristiga fordringar:		
Kundfordringar	4 786,40	7 271,35
Övriga fordringar	0,00	1 000,00
Resultatregleringar	80 111,28	89 792,65
Kortfristiga fordringar tot.	84 897,68	98 064,00
Kassa och bank	165 516,40	163 935,82
RÖRLIGA AKTIVA	251 937,33	263 133,60
AKTIVA	286 840,18	297 794,96
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	32 902,85	32 661,36
Fonder:		
Övriga fonder	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel	29 407,76	41 493,45
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	10 230,94	-12 085,69
EGET KAPITAL TOTALT	164 801,72	154 329,29
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Skulder till leverantörer	3 264,08	10 297,33
Övriga skulder	8 596,10	7 771,16
Resultatregleringar	110 178,28	125 397,18
Kortfristiga skulder, tot.	122 038,46	143 465,67
PASSIVA	286 840,18	297 794,96

NOTER TILL BOKSLUTET 31.12.2013

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro enligt kursen på bokslutsdagen.

	2013	2012
PERSONAL:		
Föreningen har under året haft 10 (10) fast anställda.		
Löner	413 129,77	411 742,68
Pensionskostnader	71 742,28	69 501,51
Övriga lönebikostnader	13 294,25	12 891,74
Övriga personalkostnader	12 784,22	11 477,78
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL:		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	32 661,36	31 796,22
Ökning	241,36	865,14
Fonder med egen täckning 31.12	32 902,85	32 661,36
Övriga fonder 1.1:		
Naturskolans hyresfond	22 387,71	22 387,71
Ständiga medlemmar	1 872,46	1 872,46
Verksamhetsfond	68 000,00	68 000,00
Övriga fonder 31.12	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel 1.1	29 407,76	41 493,45
Årets över/ -underskott	10 230,94	-12 085,69
Vinstmedel 31.12	39 638,70	29 407,76
Eget kapital totalt 31.12	164 801,72	154 329,29

Under året erhållna bidrag vilka överförts till följande år (ingår i passiva resultatregleringar) 52 363,02 (55 003,49). Revisionsarvode åt KPMG 2 847,04 (2 825,87).

BOKSLUTETS OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSENS UNDERSKRIFTER:

Helsingfors 8.2.2014

Strandberg-Panelius, Camilla,
ordförande

Lindström, Jon
viceordförande

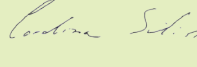
Bäck, Anette

Granholm, Petra

Lindström, Kristina

Silin, Carolina

Åström, Jan

Revisionsanteckning:

Revisionen utförd
Helsingfors den 28.2.2014

Anders Lundin, CGR, KPMG

Granskningsanteckning:

Verksamhetsgranskningen utförd
Helsingfors den 28.2.2014

Tom Gullberg, verksamhetsgranskare

Natur och Miljö är en oberoende, ideell miljöorganisation som finner lösningar och inte bara ser problem.

Vi kämpar för en ren luft, klart vatten och en rik natur – på svenska.

Gedigen sakkunskap är vårt trumfkort. Sedan 1970 har vi bidragit till många segrar för miljön.

Vi deltar i debatten, sprider information och stöder miljöfostran i skolor och på daghem. Via våra lokalföreningar och evenemang knyter vi samman människor med samma intresse för naturen.

Natur och Miljö rf

telefon (09) 6122290

e-post: kansliet@naturochmiljo.fi

www.naturochmiljo.fi

